

به نام خدا

رشته تحصیلی: بهداشت نام استاد: فائزه نوروزی نژاد

تعداد واحد: ۲

عنوان درس: اصول و کلیات اپیدمیولوژی

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد تاریخچه، تعاریف، کاربرد و واژه های مهم در اپیدمیولوژی شرح دهد.

شماره جلسه: ۱ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

ارزشیابی تکمیلی	فعالتهای فراگیران	ارزشیابی در حین تدریس		وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	زمان (دقیقه)	خلاصه محتوای درس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)		اهداف ویژه در پایان کلاس
		زمان	پرسش و پاسخ					پرسش	پاسخ	
- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم	- شرکت در بحث گروهی	زمان ۵ دقیقه	پرسش و پاسخ	- دیتا پروژکتور	سخنرانی	۵۰	- اپیدمیولوژی مطالعه چگونگی توزیع و تعیین کننده های توزیع حالات و وقایع مربوط به سلامت در جمعیتی مشخص، و بهره گیری از این مطالعه برای حل مشکلات بهداشتی	زمان	پرسش	دانشجو باید بتواند: - اپیدمیولوژی را تعریف و تاریخچه و اساس شکل گیری علم اپیدمیولوژی را بیان کند. - کاربردهای اپیدمیولوژی را شرح دهد. - واژه های مهم در اپیدمیولوژی (اپیدمی ، آندمیک ، اسپورادیکو...) را بیان کند.
						۲۰	- کاربردهای اپیدمیولوژی - تعیین سیر طبیعی بیماری - توصیف وضعیت سلامت جامعه - ارزیابی تاثیر اقدامات بهداشتی	۵ دقیقه	و پاسخ	
						۴۰	- بیماری بومی (Endemic disease): حضور دائمی (حداقل برای مدت سه سال متوالی) یک بیماری یا عامل عفونی در یک محدوده جغرافیایی یا جمعیت معین			

هدف کلی درس : دانشجو قادر باشد عوامل موثر بر وضع بیماری در جامعه (عوامل بیماریزا ، میزبان و محیط) را بیان کند .

شماره جلسه: ۲ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)		خلاصه محتوای درس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس		فعالتهای فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
	پرسش و پاسخ	زمان								
دانشجو باید بتواند: - نقش عوامل بیماریزا را در اپیدمیولوژی بیماری ها تشخیص و توضیح دهد. - نقش میزبان را در اپیدمیولوژی بیماری ها بیان کند. - نقش محیط را در اپیدمیولوژی بیماری ها تشخیص و توضیح دهد.	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	<p>- عامل بیماریزا (Agent) بطور کلی در اپیدمیولوژی بیماری های واگیر، یکی از ۸ گروه عوامل بیماریزای باکتری ها، ویروس ها، ریکتزیاها، پروتوزوئرها، قارچ ها، انگل ها، بندپایان .</p> <p>- عوامل مربوط به شخص /میزبان (Host Factors) عوامل مربوط به عامل میزبان که می تواند در وضعیت اپیدمیولوژی بیماری ها تاثیر داشته باشند متنوع هستند. عمومی ترین این عوامل عبارتند از : سن، جنس، نژاد و قومیت، وضع تاهل، شغل، مصونیت، و سایر خصوصیات مانند تحصیلات، رتبه تولد، سن ازدواج</p> <p>- عوامل مربوط به محیط (Environmental Factors) عوامل زنده محیط، عوامل غیر زنده محیط، محیط فیزیکی، محیط شیمیایی، محیط اقتصادی -اجتماعی</p>	۳۰	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه -امتحانات مرحله ای و پایان ترم

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد تقسیم بندی فاکتورهای اپیدمیولوژیک بر حسب زمان، مکان و شخص بیان کند.

شماره جلسه: ۳ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)	خلاصه محتوای دروس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس	فعالتهای فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
دانشجو باید بتواند: -فاکتورهای اپیدمیولوژیک بر حسب زمان را شرح دهد. -فاکتورهای اپیدمیولوژیک بر حسب مکان را بیان کند. -فاکتورهای اپیدمیولوژیک بر حسب را شخص شرح دهد.	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	- در ارتباط با عامل زمان در اپیدمیولوژی بیماری ها همیشه دو سوال مهم مطرح است: ۱- چه زمانی بیماری در جامعه به صورت محدود و یا گسترده شروع شده است؟ ۲- آیا فراوانی بیماری در حال حاضر با زمانهای مشابه گذشته تفاوت کرده است؟ - مهمترین سوال مطرح در ارتباط با متغیر مکان و اپیدمیولوژی عبارت است از: میزان های بروز یا شیوع بیماری در چه جاهایی کمترین و در چه مکان هایی بیشترین مقدار را دارد؟ -فاکتورهای اپیدمیولوژیک بر حسب را شخص	۳۰ ۵۰ ۳۰	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم

هدف کلی درس : دانشجو قادر باشد مفهوم گذار اپیدمیولوژیک را بیان کند.

شماره جلسه: ۴ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)	خلاصه محتوای درس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس	فعالیت‌های فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
دانشجو باید بتواند: - گذار اپیدمیولوژیک را تعریف نموده مثال‌های واضحی ارائه دهد. - گذار سلامت را توضیح دهد. - عوامل موثر بر گذار اپیدمیولوژیک را فهرست نموده و شرح دهد. - تاریخچه گذار اپیدمیولوژیک را توضیح دهد. - علل پیرشدن جمعیت‌ها را بیان کند.	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	<p>- گذار اپیدمیولوژیک به آن گونه ای که تصوّر می‌شد یک پدیده یک طرفه عبور از کنترل بیماری‌های عفونی و نهایتاً دستیابی به کنترل بیماری‌های غیرمسری نیست</p> <p>- این پدیده ها به همراه تغییرات جمعیت شناختی، واقعیتهای به نام گذار سلامت را تشکیل می‌دهد که در طول تاریخ به عنوان پدیده و واکنشی دوطرفه و پویا به وقوع پیوسته و همچنان ادامه خواهد یافت</p> <p>- ارتباط متقابل انسان و محیط اکولوژیک و فرهنگی - اجتماعی گاهی تحت تاثیر عمیق حوادث طبیعی نوظهوری نظیر گرم شدن کره زمین، پدیده El-Nino</p> <p>- تاریخچه گذار اپیدمیولوژیک</p> <p>- علل پیرشدن جمعیت‌ها</p>	۳۰ ۲۰ ۲۰ ۲۰	سخنرانی	- دیپتا پروژکتور	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد مفهوم پیشگیری را شرح داده و سابقه تاریخی آن را بیان کند.

شماره جلسه: ۵ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

ارز شبایی تکمیلی	فعالیت‌های فراگیران	ارز شبایی در حین تدریس		وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	زمان (دقیقه)	خلاصه محتوای دروس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارز شبایی آغازین)		اهداف ویژه در پایان کلاس
		زمان	پرسش و پاسخ					پرسش	پاسخ	
- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم	- شرکت در بحث گروهی	زمان ۵ دقیقه	پرسش و پاسخ	- دیتا پروژکتور	سخنرانی	۱۰	- پیشگیری، به مفهوم ساده، به معنای جلوگیری از به وجود آمدن بیماری قبل از وقوع	زمان	پرسش	دانشجو باید بتواند: - مفهوم پیشگیری را شرح دهد. سابقه تاریخی پیشگیری را توضیح دهد. - چهار سطح پیشگیری را نام ببرد. - اهداف سطوح پیشگیری را بیان کند. - مفهوم سطوح متفاوت پیشگیری را در رابطه با سیر طبیعی بیماری مورد بحث قرار دهد. - مهمترین اقدامات مداخله ای را در رابطه با نوع پیشگیری شرح دهد. - یک بیماری را به طور نمونه انتخاب کرده و سیر طبیعی بیماری، عوامل خطر شناخته شده، مراحل بیماری و امکانات پیشگیری سطوح متفاوت را شرح دهد.
						۱۰	- سابقه تاریخی پیشگیری	۵ دقیقه	و پاسخ	
						۲۰	- چهار سطح پیشگیری شامل - پیشگیری نخستین - پیشگیری اولیه یا سطح اول - پیشگیری ثانویه - پیشگیری ثالثیه			
						۲۰	- اهداف سطوح پیشگیری			
						۲۰	- مفهوم سطوح پیشگیری در رابطه با سیر طبیعی بیماری			
						۲۰	- اقدامات مداخله ای را در رابطه با نوع پیشگیری			
						۱۰	- بیماری سکته قلب			

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد مدل‌های اپیدمیولوژیک بررسی بیماریها (مثلث اپیدمیولوژیک، شبکه علیت، مدل چرخ) را بیان کرده و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماریها را شرح دهد.

شماره جلسه: ۶ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)	خلاصه محتوای درس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس	فعالیت‌های فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
دانشجو باید بتواند: - مدل مثلث را بیان کند و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماریها را شرح داده و مثال بزند. - مدل چرخ را بیان کند و کاربرد آن را و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماریها را شرح دهد. - مدل اعتقاد به سلامتی بیان کند و کاربرد آن را و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماریها را شرح دهد. - مدل شبکه علیت را توضیح دهد و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماریها را شرح داده و مثال بزند.	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	<p>- مثلث اپیدمیولوژی (عامل بیماریزا، محیط، انسان) سالها مورد استفاده بوده</p> <p>- مدل چرخ Wheel Model: این مدل بر هماهنگی و تعامل ژن‌ها، و میزبان با محیط تاکید دارد.</p> <p>- مدل اعتقاد به سلامتی سالها است که اساس پیشگیری از بیماری‌ها، آموزش و ارتقاء بهداشت است.</p> <p>- مدل شبکه علیت: این مدل در سال ۱۹۶۰ توسط برایان مک ماهون و همکارانش ارائه شد مفهومش آن است که معلول‌ها Effects همیشه نتیجه یک علت مشخص نیستند بلکه مجموعه ای از علل (Causes) یا عوامل که همچون شبکه ای به هم اتصال دارند باعث ایجاد معلول می‌شوند</p>	۲۰ ۳۰ ۲۰ ۴۰	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد انواع اپیدمی و جنبه های انتقال بیماری و چگونگی کنترل آن را شرح دهد.

شماره جلسه: ۷ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

ارزشیابی تکمیلی	فعالتهای فراگیران	ارزشیابی در حین تدریس		وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	زمان (دقیقه)	خلاصه محتوای درس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)		اهداف ویژه در پایان کلاس
		زمان	پرسش و پاسخ					پرسش	پاسخ	
- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم	- شرکت در بحث گروهی	زمان ۵ دقیقه	پرسش و پاسخ	- دیتا پروژکتور	سخنرانی	۱۰	- همه گیری (Epidemic) عبارتست از : بروز "غیرمعمول" یک بیماری، رویداد، رفتار ویژه مرتبط با سلامت	زمان	پرسش	دانشجو باید بتواند:
						۱۰	- اهداف بررسی یک همه گیری	۵ دقیقه	و	- همه گیری را تعریف کند و برای آن مثال هایی ذکر نماید.
						۲۰	- الگوهای مختلف همه گیری		پاسخ	- اهداف بررسی یک همه گیری را فهرست کند.
						۱۰	- مقایسه همه گیری های تک منبعی "لحظه ای" و "مداوم"			- الگوهای مختلف همه گیری را شرح دهد.
						۲۰	- مثال هایی از انواع همه گیری			- همه گیری های تک منبعی "لحظه ای" و "مداوم" را با یکدیگر مقایسه نماید.
						۱۰	- رسم انواع منحنی های همه گیری			- برای انواع الگوهای همه گیری، مثال هایی ارائه دهد.
						۲۰	- مراحل بررسی یک همه گیری			- منحنی های همه گیری تک منبعی لحظه ای، تک منبعی مداوم و پیشرونده را رسم کند.
						۱۰	- اقدامات مربوط به قطع زنجیره انتقال			- مراحل بررسی یک همه گیری را فهرست نموده، در باره هر مرحله، توضیح دهد. - اقدامات مربوط به قطع زنجیره انتقال را بیان کند.

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد مفهوم غربالگری، انواع، اهداف و نقش آن در کشف بیماریها و حفظ سلامت را شرح دهد.

شماره جلسه: ۸ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

ارز شبایی تکمیلی	فعالیت‌های فراگیران	ارز شبایی در حین تدریس		وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	زمان (دقیقه)	خلاصه محتوای دروس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارز شبایی آغازین)	اهداف ویژه در پایان کلاس
- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم	- شرکت در بحث گروهی	زمان ۵ دقیقه	پرسش و پاسخ	- دیتا پروژکتور	سخنرانی	۲۰	- غربالگری عبارت است از پیدا کردن و یا تجسس افرادی (یا عوامل خطر) در افراد که هنوز متوجه بیماری خود نشده و جهت درمان بیماری خود اقدامی نکرده اند.	پرسش و پاسخ	دانشجو باید بتواند: - غربالگری را تعریف و اهداف غربالگری را بیان نماید. - مثال هایی از آزمایش های غربالگری شرح دهد. - انواع غربالگری را بیان نماید.
						۲۰	- مثال هایی از آزمایش های غربالگری - انواع غربالگری: غربالگری از توده مردم: (Mass) (همگانی)		
						۳۰	که همه افراد جامعه را شامل می شود (Population-based screening).		
						۳۰	- معیارهای انجام غربالگری شامل قابلیت تکرارپذیری، مقبولیت عمومی و		- معیار های انجام غربالگری را توضیح دهد.

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد آزمون های غربالگری را شرح دهد .

شماره جلسه: ۹ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)	خلاصه محتوای دروس	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس	فعالیت های فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
دانشجو باید بتواند: - چگونگی ارزشیابی غربالگری (معیارهای یک تست غربالگری خوب) را بیان نماید. - حساسیت و ویژگی را تعریف و نحوه محاسبه آن را بیان کند. - ارزش اخباری مثبت و ارزش اخباری منفی را تعریف و نحوه محاسبه آن را بیان کند.	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	۳۰ - ارزشیابی غربالگری (معیارهای یک تست غربالگری خوب - حساسیت: توانایی یک آزمون در تشخیص درست همه کسانی که بیمارند - ویژگی (Specificity): توانایی آزمون برای تشخیص درست کسانی که بیمار نیستند (سالم هستند) - ارزش اخباری مثبت (PPV = Predictive Value Positive): احتمال بیمار بودن فرد زمانی که نتیجه آزمون مثبت است - ارزش اخباری منفی (NPV = Predictive Value Negative): احتمال سالم بودن فرد زمانی که نتیجه آزمون منفی است.	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد شاخصها و میزانهای بهداشتی و کاربرد آنها را در اپیدمیولوژی بیان نماید
شماره جلسه: ۱۰ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)		خلاصه محتوای دروس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس	فعالیت‌های فراگیران	ارزشیابی تکمیلی	
	پرسش و پاسخ	زمان								
دانشجو باید بتواند: - نسبت را تعریف و نسبت های مهم در اپیدمیولوژی را بیان کند. میزان را تعریف و میزان های مهم در اپیدمیولوژی را بیان کند.	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	<p>- اپیدمیولوژی به تعبیری علم کمیّت هاست و با اندازه ها و اندازه گیری های مرتبط با سلامت و بیماری در جمعیت ها و گروه های انسانی، تعریف نسبت و نسبت های مهم، نسبت شانسی، نسبت سرباری</p> <p>میزان (Rate): حاصل تقسیم دو عدد وقوع یک پیامد در جمعیت خاص در زمان معین</p> <p>صورت کسر: تعداد پیامدهایی که در طی یک دوره زمانی اتفاق افتاده (تعداد افراد دارای پیامد)</p> <p>مخرج کسر: تعداد جمعیتی که پیامد در آن اتفاق افتاده (جمعیتی که افراد دارای پیامد متعلق به آن هستند) جمعیت در معرض خط</p> <p>- میزان های مهم در اپیدمیولوژی: میزان های تولّد (birth rates) مانند میزان تولّد خام، یا میزان موالید</p> <p>میزان های ابتلاء (Morbidity rates) مانند</p> <p>میزان بروز، میزان شیوع یا میزان حمله بیماری</p> <p>میزان های مرگ (Mortality rates) مانند میزان مرگ خام، میزان مرگ اختصاصی علیّتی. میزان مرگ مادران، میزان کشندگی، می باشد</p>	۶۰	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی را شرح دهد.

شماره جلسه: ۱۱ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)	خلاصه محتوای دروس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس	فعالیت‌های فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
دانشجو باید بتواند: - منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی را توضیح دهد.	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی: اطلاعات مربوط به مرگ و میر، بخاطر قابل دسترس‌تر بودن در اپیدمیولوژی بیماری‌ها بسیار متداول است و هر چند گاه نیاز به اطلاعات مربوط به ابتلاء (Morbidity) ضرورت دارد. سرشماری، آمارهای حیاتی سازمان‌های بین‌المللی. آمار مراکز بهداشتی درمانی، آمار پلیس، بیمه‌ها و مانند این‌ها می‌توانند از منابع اطلاعاتی مهم در اپیدمیولوژی به حساب بیایند. - سرشماری عبارتست از جمع‌آوری و انتشار اطلاعات جمعیتی، اجتماعی و اقتصادی در یک مقطع زمان از کلیه افراد ساکن در یک کشور یا یک منطقه. در کشورهای پیشرفته که اکثریت جامعه باسوادند، سرشماری از طریق کتبی توسط خانواده‌ها پُر میشود. در ایران از طریق خانوار، مامورینی که آموزش دیده‌اند اطلاعات را به صورت مصاحبه کسب و در پرسشنامه‌ها درج میکنند.	۱۱۰	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم

هدف کلی درس : دانشجو قادر باشد مفهوم ارتباط و علیت در اپیدمیولوژی را شرح دهد

شماره جلسه: ۱۲ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

ارزشیابی تکمیلی	فعالیت‌های فراگیران	ارزشیابی در حین تدریس		وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	زمان (دقیقه)	خلاصه محتوای دروس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)		اهداف ویژه در پایان کلاس
		زمان	پرسش و پاسخ					پرسش و پاسخ	زمان	
- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم	- شرکت در بحث گروهی	زمان ۵ دقیقه	پرسش و پاسخ	- دیتا پروژکتور	سخنرانی	۳۰	- تعریف ارتباط (Association): همراهی قوی دو متغیر (مثلاً بیماری و عامل مورد نظر) به اندازه‌ای که نتوان آن را فقط به شانس نسبت داد	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	دانشجو باید بتواند: - ارتباط را تعریف کند.
						۴۰	- ارتباط را می‌توان تحت سه عنوان کلی گروه‌بندی کرد: - الف- ارتباط کاذب - ب- ارتباط غیر مستقیم - ج- ارتباط مستقیم (علیتی): - ارتباط علیتی تک به تک - ارتباط چند عاملی- ارتباط علیتی تک به تک		- انواع ارتباط را نکر کند و مثال بزند.	
						۴۰	- consistency, temporality, strength, spesifity, dose response		- معیارهای لازم جهت ایجاد یک رابطه علیتی را بیان کند و مثال بزند.	

هدف کلی درس : دانشجو قادر باشد روشهای مطالعات اپیدمیولوژی توصیفی (شخص - مکان - زمان) را شرح دهد .

شماره جلسه: ۱۳ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

ارزشیابی تکمیلی	فعالتهای فراگیران	ارزشیابی در حین تدریس		وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	زمان (دقیقه)	خلاصه محتوای درس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)		اهداف ویژه در پایان کلاس
		پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه					پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	
- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم	- شرکت در بحث گروهی	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	- دیتا پروژکتور	سخنرانی	۵۰ ۶۰	- مطالعات توصیفی برای تعیین فراوانی و توزیع بیماری در یک جامعه بر حسب شخص ، مکان و زمان به کار می رود - مطالعه موردی یا گزارش مورد Case studies (Case reports) مطالعات مربوط به مرور موارد Case series studies مطالعات بومشناختی Ecological studies مطالعات تاریخی Historical Studies	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	دانشجو باید بتواند: - روش های مطالعات توصیفی را شرح دهد. - انواع مطالعات توصیفی را بیان نماید.

هدف کلی درس : دانشجو قادر باشد انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (مقطعی، اکولوژیک و مطالعات تجربی) را شرح دهد .

شماره جلسه: ۱۵ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)	خلاصه محتوای دروس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس	فعالیت‌های فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
دانشجو باید بتواند: - طرح مطالعه مقطعی را بیان کند. - طرح مطالعه اکولوژیک را بیان کند.	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	- مطالعه مقطعی: اندازه گیری وجود یا عدم وجود پیامد و وجود یا عدم وجود مواجهه در یک زمان خاص - در این مطالعه مواجهه و پیامد همزمان انجام می شوند	۲۰	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم
- انواع مطالعات تجربی را نام ببرد و کاربرد هر یک را بیان کند.		- مطالعه اکولوژیک یا همبستگی گویند واحد مطالعه به جای افراد جمعیت ها می باشند مثال ارتباط بین میانگین مصرف چربی و بیماری قلبی یا مصرف قرصهای ضد بارداری و کانسر پستان	۲۰					
		کارزمایی بالینی، کارزمایی میدانی، کارزمایی اجتماعی	۷۰					

هدف کلی درس : دانشجو قادر باشد نظام مراقبت و گزارش دهی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی را شرح دهد .

شماره جلسه: ۱۶ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)		خلاصه محتوای درس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس		فعالیت‌های فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
	پرسش	زمان					پرسش و پاسخ	زمان		
دانشجو باید بتواند: - مراقبت را تعریف نموده مثال‌های مناسبی ارائه دهد. - اهداف مراقبت را نام ببرد. - اجزاء سیستم مراقبت را توضیح دهد.	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	- مراقبت عبارت از فرایند مستمر و منظم جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل، تفسیر و انتشار اطلاعات توصیفی به منظور پایش مشکلات سلامتی - سیستم‌های مراقبت، شبکه‌ای از افراد و فعالیت‌ها می‌باشند که فرایند فوق را حمایت و پشتیبانی	۱۰	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم
- نحوه ارزیابی سیستم مراقبت را بیان کند. - تعریف مورد در سیستم مراقبت را با ذکر مثال، توضیح دهد. - بیماری‌های مشمول گزارش تلفنی را نام ببرد. - نحوه مراقبت بیماری‌های مشمول گزارش کتبی را توضیح دهد.			- نحوه ارزیابی سیستم مراقبت - تعریف مورد در سیستم مراقبت، مورد مشکوک، مورد محتمل، مورد قطعی	۲۰ ۲۰						
- بیماری‌های مشمول گزارش تلفنی را نام ببرد. - نحوه مراقبت بیماری‌های مشمول گزارش کتبی را توضیح دهد.			- بیماری‌های مشمول گزارش تلفنی (فلج اطفال، هاری، وبا، کزاز نوزادان، سرخک کتبی (مالاریا، سالک، کالآزار، سل، سیفیلیس، تب مالت، هیپاتیت، سیاه زخم	۱۰ ۲۰						
- نحوه مراقبت بیماری‌های مشمول گزارش تلفنی را توضیح دهد .			- نحوه مراقبت بیماری‌های مشمول گزارش تلفنی	۲۰						

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات بیان کند.

شماره جلسه: ۱۷ مدت زمان جلسه: ۲ ساعت

اهداف ویژه در پایان کلاس	رفتار ورودی (آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع کلاس - ارزشیابی آغازین)		خلاصه محتوای دروس	زمان (دقیقه)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	ارزشیابی در حین تدریس		فعالیت‌های فراگیران	ارزشیابی تکمیلی
	پرسش و پاسخ	زمان					پرسش و پاسخ	زمان		
دانشجو باید بتواند: - مطالعات مربوط به پیامد و فرایند را شرح دهد. - کارایی، اثربخشی و سودمندی را در ارزیابی خدمات سلامتی بیان نماید. - جهت ارزیابی خدمات سلامتی انواع مطالعات اپیدمیولوژیک را مقایسه نماید.	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	<p>- برنامه‌ریزی بخش لازم برای تخصیص منطقی اعتبارات و منابع محدود است</p> <p>آگاهی‌های دربارهٔ چگونگی پراکندگی مشکلات بهداشتی در مکان و زمان پایهٔ اساسی برنامه‌ریزی و تهیه خدمات بهداشتی مورد نیاز و سنجش تأثیر این خدمات در - کارایی یکی از شاخص‌های مربوط به وضعیتی است که در آن تمام شرایط کنترل شده اند تا تأثیر داروی مورد نظر به حداکثر برسد.</p> <p>- هر تدبیری که برای مبارزه با بیماری یا پیشگیری از آن انجام شود باید ارزشیابی شود تا معلوم گردد آیا تدبیر بکار گرفته شده در کاستن از فراوانی بیماری مؤثر بوده است یا نه. ارزشیابی یک روش مبارزه با بیماری - مانند ایمن‌سازی علیه هیپاتیت B - مستلزم چیزی بیش از کارسازی آن در کاستن از موارد بیماری است و باید هزینهٔ انجام ایمن‌سازی در مقیاس وسیع - شامل بهای واکسن، هزینه‌های آموزش کارکنان</p>	۵۰	سخنرانی	- دیتا پروژکتور	پرسش و پاسخ	زمان ۵ دقیقه	- شرکت در بحث گروهی	- فعالیت دانشجویان در هر جلسه - امتحانات مرحله ای و پایان ترم

منابع: - اپیدمیولوژی مازن ترجمه دکتر جانقربانی آخرین انتشار

- اپیدمیولوژی گوردیس ترجمه دکتر پیمان سلامتی آخرین انتشار